

NEKROLOG

MARIA BIELIŃSKA-HIRSZOWICZ (1925-2007)

Po studiach w Uniwersytecie Wrocławskim Maria Hirszowicz w połowie lat 60. podjęła prace w Uniwersytecie Warszawskim, w zespole kierowanym przez Juliana Hochfelda. Jej zainteresowania badawcze dotyczyły socjologii polityki i socjologii organizacji – zaś ówczesna orientacja to otwarty marksizm. Doktorat i habilitacja dotyczyły funkcjonowania państwa. W dziedzinie socjologii organizacji prowadziła badania w ramach zespołu socjologów – którym kierowała – w Centralnym Instytucie Ochrony Pracy.

W latach 1961–1964 kierowała Katedrą Socjologii Ogólnej na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Łódzkiego. W okresie tym napisała cenną książkę pt. „Konfrontacje socjologiczne”. W 1964 r. powróciła na Uniwersytet Warszawski. W 1967 r. opublikowała znakomity „Wstęp do socjologii organizacji”, a także wraz z Witoldem Morawskim książkę poświęconą funkcjonowaniu samorządu robotniczego.

W marcu 1968 r. została usunięta z Uniwersytetu Warszawskiego. Wyemigrowała do Anglii i do przejścia na emeryturę pracowała w Reading University. Jej ówczesne publikacje dotyczyły przede wszystkim krytyki systemu komunistycznego (jak np. „Komunistyczny Lewiatan”, Instytut Literacki, Paryż 1973).

W latach 90. często bywała w Polsce jako profesor w Szkole Nauk Społecznych PAN. Opublikowała m.in. „Pułapki zaangażowania”, „Intelektualiści w służbie komunizmu” (2001), nagrodzone przez tygodnik „Polityka” w 2002 r., „Spory o przyszłość” w 1998, „Stąd, ale dokąd?” w 2007 r., z M. Hamiltonem – „Klasy i nierówności społeczne w 1995” (tłumaczenie wydania angielskiego z 1993 r.)

Od 1998 r. była członkiem Rady Redakcyjnej Przeglądu Socjologicznego.

Maria Hirszowicz reprezentowała istotne cechy socjologa i intelektualisty: erudycję i doświadczenie badawcze, otwartość intelektualną i krytyczny ogląd rzeczywistości, kompetencje i odwagę myślenia.